

Како и зошто се прават војните? Со која цел? Со кои интереси? Зошто секогаш цивилните жртви се ставаат во рамките на однапред определена колатерална штета? Југославија, Ирак, Авганистан, Палестина... кои се следните?

Геополитичките интереси на големите сили не можат а да не се остварат врз грбот на помалите народи, врз плеките на невините, на страдните за слобода и за леб. Таква отсекогаш била човековата историја. Хендикеп е да бидеш припадник на помал народ, помала нација. Надежта дека современата демократија ќе ги промени нештата во насока на постигнување поголема рамноправност меѓу народите не ги оправда очекувањата.

Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Станува сè појасно дека кога доаѓа почетокот на предизборната кампања кај големите сили, пред сè, САД, Велика Британија и Руската федерација, неизбежни се нови светски кризи. Опаднатите рејтинзи на администрациите во нивните политички центри мора да се подигнат со нов воен зафат на некоја критична точка во светот. Во минатото тоа беа Виетнам, Босна, Косово, Ирак, Авганистан, Чеченија... Полека но сигурно се приближуваат изборите во Америка и во Русија, кои по обичај го привлекуваат најголемото внимание на светската јавност. Исходот од изборот во Белата кука или во Кремљ ќе биде пресуден не само за иднината на американската, односно на руската држава, туку за целата планета Земја. Оттука, во наредниот период можат да се очекуваат разно-разни нешта на геополитичката сцена - од создавање нови држави до инсценирање нови конфликти во

ПРОЕКТИЛОТ КОЈ ЌЕ ГО "ДОНЕСЕ" МИРОТ

ВАЛКАНАТА КРВАВИОТ

име на демократијата. Се навестува скоро повлекување на сојузничките сили од Ирак, но истовремено сè повеќе се шпекулира со напад врз Северна Кореја.

ИМПЕРИЈАЛИЗМОТ КАКО ИМПЕРАТИВ

Надворешната политика на западните земји е предмет на анализа на многу досега објавени светски геополитички бестселери и во секоја од нив провејувала димензијата дека демократијата речиси секогаш се злоупотребувала како изговор за поведување на воениот виор. Соборувањето на недемократските режими, битката против тероризмот... се најчесто спомнуваните тези за оправдување на воените проекти. Дали и колку меѓународното право беше повредувано, најдобар суд ќе даде времето, иако и сега можат да се даваат веродостојни заклучоци и анализи. Светот влезе во една фаза на креирање доминантни цивилизациски идеологии и веројатно тој тренд ќе продолжи. Неоколонијализмот како појава сега добива нови и софистицирани облици. Тој повторно е присутен, но се покажува

"ЦИА и другите американски воени служби директно ги помагаа ирачките офанзивни дејства во 1988 година во Иран, ослепувајќи ги со електронски уреди иранските радары. ЦИА го снабди Ирак со касетни бомби преку компанијата 'Кардоен' од Чиле. На Садам му се даде дозвола да користи и отровен и нервен гас против цивилното население. Две години подоцна се изврши инвазијата на Кувајт. САД се спротивставија на тоа и го бомбардираа Ирак. Нашите специјални единици беа успешни во убивањето на видни ирачки личности. Тоа што беа убивани и цивили не беше важно и тоа не се сметаше како воено злосторство, затоа што се убиваше во име на мирот и на слободата".

Грегори Илич, поранешен службеник на воената разузнавачка служба на САД

И ЖРТВИТЕ ИМААТ ПРАВО НА РАМНОПРАВНОСТ

"Применувајќи го системот на лажна пропаганда, Западот го раситни Балканот. Проектот наречен БРАВА - 22, кој беше применет на Косово, ја создаде т.н. хуманитарна катастрофа во јужната српска покраина. Одведувањето на албанското население во Албанија и во Македонија беше оквалификувано како воено злосторство на силите и режимот на Милошевиќ. А, тие бегаа од НАТО бомбите. Но, пропагандата на сојузниците беше многу силна. Од една страна се разоружуваа српските безбедносни сили, а од друга страна, пак, се вооружуваа борците на УЧК. А водачите на таа паравојска на Косово беа потомци на семејствата кои во текот на Втората светска војна се бореа на страната на Мусолини и на Хитлер. По распарчувањето на СФРЈ, денес НАТО се концентрира на казнување на некои земји од поранешната федерација. Жртвите немаат ист третман. За некои од нив се пуштаат реки солзи, за други ниту солза да капне".

изјава на поранешен агент на ЦИА

СТРАНА НА ПРОФИТ

поголем отпор од народите кои се покоруваат отколку во минатото. Веројатно, пресудни за тоа се економскиот и технолошкиот развој. Светот поминал низ разни империи почнувајќи од Александровата, римската, османлиската и ред други. Кога ќе се согледаат денешните околности ќе се увиди дека дел од големите сили се обидуваат во историјата да бидат запишани како држави кои успеале да остават империјалистички траги, кои секако најмногу и најдолго се паметат. Денешните војни низ планетата се водат во знакот на заштитата на големите нации, кои наводно се загрозувани од државите во развој. Такво мислење имаат Американците, Русите, дел од европските земји... Тие им објаснуваат на сопствените народи дека треба и мора да појдат во поход за да го спречат злото кое секој час, не само што може да им затропа на нивните порти, туку и да влезе во нивните одаи.

Медиумската пропаганда која притоа се шири е огромна поткрепа во креирањето на јавното мислење за да се добие очекуваната поддршка за кампањата. Популарно нареченото "перенје на мозокот" го дава ефектот. Војните почнуваа експанзионистички, а завр-

шуваа неславно за поведувачите. Можеби интересите ќе се остварат, но сепак останува мислењето дека тоа можело да се оствари на поинаков и помалку крвав начин. Но, ретко кој од историјата ги извлекол поуците и ги научил лекциите од страдањето и од војните. Повторно како ништо да не се случило, се тргнува во нови воени епопеи. Ниту интелектуалниот, ниту технолошкиот развој не го опаметија човекот, не го скротија животинското во него, за да увиди дека веќе е XXI, а не мрачниот среден век.

"ВРЕДНОСТИТЕ" НА ВОЕНИТЕ ЗЛОСТОРСТВА

Според многумина, патриотизмот со елементи на национализам е еден од најнечовечките особини на современиот свет. Додека едни заговараат глобализирање на проблемите, други се затвораат во националните граници, несакајќи да отстапат од она што е вредно, она што е значајно и за нив препознатливо. Тука настанува кршењето на копјата меѓу поделените страни. Нацио-

Нападот на Ирак е првата економска војна во светот. Таа земја поседува многу природни и неискористени ресурси. Профитирањето на западните земји од тоа подрачје е директна последица од инвазијата. Во целиот хаос, за само неколку дена се уништи ирачката култура. Сите вредни предмети од Националниот музеј во Багдад беа украдени и со камиони однесени во светските центри на моќ. Заедно со нив исчезнаа илјадници историски објекти и документи. Кој досега одговарал за овие злосторства?

налните држави, закоравени во патриотизмот, не попуштаат под притисоците на оние кои го глобализираат светот и не веруваат во нивната демократија. Сметаат дека ќе бидат покорени, маргинализирани, дека ќе бидат марионети за поткусурување. И можеби со право. Се разбира, обидите да се освојат одредени држави под изговор дека проек-

Свет

**ВОЈНИЧКАТА ПОТ - СВЕДОК НА
СОВРЕМЕНИОТ ИМПЕРИЈАЛИЗАМ**

Приказните за демократија опишувани од страна на големите сили, по завршувањето на војните, повеќе не важат. Тогаш се покажува нивната вистинска слика. Наравоучението е поразително. Но, затоа, пак, се менуваат ликовите на еврата и на доларите. Добиваат посјајна боја, имаат поголема тежина, знаат да го променат светот. По секоја војна богатиот станува уште побогат, сиромавиот уште посиромашен. Нови работни места за изградба на разурнатото, евтина работна снага која ќе им донесе леб на страдалниците, но затоа, пак, ќе се родат нови комерцијални корпорации водени од магнати, кои профитирале од крвта на невините.

тите се водат за заштита на мирот, слободата и на демократијата, се со сосема поинаква цел од онаа која се прикажува во пошироката светска јавност.

На пример, се појавуваат сè повеќе анализи кои велат дека воената контрола над Авганистан од страна на западната хемисфера е со цел да се изолира Кина, која има огромна стратешка позиција во Азија. Други, пак, ќе додадат дека една од целите е и контролата на новите нафтени патишта кои ќе се градат на најголемиот континент. Тоа значи дека човековите права и слободи се користат само како основа за психолошка пропаганда за поведување војна, која има сосема поинаква цел. Затоа денес се сè побројни и повеќе барани антиимперијалистичките пишани дела и поради тоа тие стануваат светски бестселери. Тие застануваат на страна на послабиот, онеправданиот, невиниот, на страна на жртвата.

Во светот постои сериозна конфузија околу прашањето што навистина претставуваат воените злосторства. Повелбата на ООН вели дека сите земји-членки треба да ги уредуваат сопствените меѓународни спорови со мирни средства и на тој начин што нема да го загрозат светскиот мир и безбедност. Правилата дека треба да се воздржуваат од примена на сила против територијалниот интегритет на другите држави или политичката независност на други земји денес сè повеќе се прекршуваат. Во поимот злосторство дефинирани се и вброени се планирањето, подготовката, почнувањето и водењето агресивна војна, со која се нарушуваат меѓународните односи. Колку војни во последниве дваесеттина години се поведени и завршиле и колку од актерите во нив се најдоа пред меѓународниот суд на правдата, не е тешко да се процени. Новите морални принципи и методи на војување се косат со најелементарните вредности на меѓународно-правните норми, но стануваат правило кое сè повеќе се применува. Со тоа Повелбата на ООН станува ништовен документ. Но, затоа профитите од војувањата се зголемуваат. Се мерат во долари, евра, барели...

ProMedia

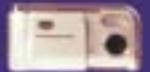
hpstore

ProMedia

...printeri, skeneri, multifunkcionalni uredi,
telefaks aparati, kopiri, ploteri, digitalni kameri...

PRODAŽBA I SERVIS

business partner

tel. 02/ 3215980

ProMedia